

УПРАВА ЦББиХ

Прихваћени Финансијски извјештаји за првих пола године

Управа Централне банке БиХ (ЦББиХ) је на сједници одржаној 24. јула 2003. године прихватила Финансијске извјештаје за прву половину 2003. године које би Управни одбор ЦББиХ требао да усвоји на сједници планираној за 11. август 2003. године. Финансијски извјештаји биће презентовани и члановима новог Управног одбора. Ови извјештаји показују да је ЦББиХ успјешно пословала, уз повећање девизних резерви у односу на први квартал 2003. године. На крају јуна девизне резерве су износиле 2.267.192.615 КМ, те је њихово повећање резултат примјене нове одлуке о обавезним резервама од 1. јуна 2003. године, тако да је монетарна пасива ЦББиХ у истом периоду повећана на 2.123.036.357 КМ.

Обавезе према нерезидентима износиле су 1.059.052 КМ. Примјетно је и значајно повећање слободних девизних резерви на износ од 143.097.206 КМ. У првих пола године, ЦББиХ је остварила нето добит од 20.572.620 КМ, што је више за 4.171.824 КМ или за 25,44 одсто у односу на пројцирану добит за исти период. Висок износ остварене нето добити утицао је на значајно повећање капитала и резерви ЦББиХ који су 30. јуна износили 198.905.101 КМ. Укупна актива и пасива била је 2.332.501.990 КМ. Хартије од вриједности и девизни депозити трећих лица који се држе код иностраних банака, а евидентирани су ванбилансно, повећани су на 273.383.070 КМ, углавном због повећања девизних депозита надлежних државних министарстава.

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА СТАТИСТИКУ:

Унаприједити рад на прикупљању и обради статистичких података

Страна 4.

WORKSHOP у ЛОНДОНУ:

Значај законске и организацијске структуре централне банке

Страна 4.

ВИЈЕЋЕ ЗА ТРЖИШТЕ КАПИТАЛА

Подршка успостави јединственог тржишта владиних хартија од вриједности

Недавно основано Вијеће за тржиште капитала БиХ, на другој сједници одржаној 8. јула, подржало је успостављање јединственог тржишта владиних хартија од вриједности, при чему би држава била једини издавач хартија од вриједности у своје и у име оба бх. ентитета и Брчко Дистрикта БиХ. Централна банка БиХ (ЦББиХ) водила би аукције за издавање хартија од вриједности.

Наставак на страни 2. >>>

Подршка успостави јединственог тржишта владиних хартија од вриједности

Наставак са стране 1.

Овакав концепт тржишта капитала за владине хартије од вриједности

Peter Nicholl

Henry Clarke

једности и државни дуг је у основи нацрта новог закона о унутрашњем дугу и државним гаранцијама чију је практичну примјену на овом састанку представила експерт US Treasury **Ann Schwartz**. Закон поставља правни оквир за државу, Федерацију БиХ, Републику Српску и Брчко Дистрикт БиХ за издавање владиних хартија од вриједности гдје, како је

Ann Schwartz

наглашено, постоји један издаваатељ, Министарство финансија

и трезора БиХ и један фискални агент, ЦББиХ која има улогу да организује аукције, клиринг и регистар за будуће владине хартије од вриједности. С

обзиром на значај материје коју би регулисао нови закон, договорено је да коначну верзију закона треба послати у парламентарну процедуру што је могуће прије. На дневном реду састанка био је и нацрт закона о хартијама од вриједности Брчко Дистрикта

БиХ који би требао да регулише издавање хартија од вриједности у Дистрикту. Наиме, овим нацртом закона, који је презентовао супервизор за Брчко Дистрикт БиХ **Henry Clarke**, предвиђено је оснивање берзе у Дистрикту, што би, уз Сарајевску и Бањалучку, била трећа берза у БиХ. Властима Дистрикта указано је на потребу јединственог и развијеног тржишта капитала и на корист коју би држава имала од интегрираног тржишта капитала и хартија од вриједности. Став Вијећа за тржиште капитала БиХ је да мала економија, попут босанско-херцеговачке, не може приуштити ни двије постојеће берзе. Председавајући Вијећа, гувернер ЦББиХ **Peter Nicholl** илустровао је то примјером берзе Новог Зеланда, која се сматра малом и неодрживом, а на којој је дневни промет већи од промета за цијелу прошлу годину на берзи у Сарајеву. Вијеће је нагласило истворемено да би даља фрагментација тржишта капитала представљала деструктиван потез и корак назад у процесу развоја и реформи у земљи. Стога је од власти

Брчко Дистрикта БиХ затражено да регулативу у области тржишта капитала и хартија од вриједности прилагоде постојећим законима на државном и ентитетском нивоу, те сугерисано да из нацрта закона изоставе одредбе које би Дистрикту омогућиле оснивање берзе. Координатор Развојне стратегије (ПРСП) **Златко Хуртић** презентовао је други дио нацрта Развојне стратегије за БиХ из области тржишта капитала. Чланови Вијећа подржали су нацрт стратегије и дали неколико приједлога који би требали бити укључени у коначну верзију овог документа. Предложено је да сљедећи састанак Вијећа за тржиште капитала БиХ буде одржан у Бањој Луци, а на њему би, како се очекује, била настављена дискусија о стратегији развоја тржишта капитала и акционом плану, док би Бањалучка берза презентовала план и пројекат регионалне сарадње у југоисточној Европи.

На сједници одржаној 30. јула, Скупштина Брчко Дистрикта БиХ усвојила је Закон о хартијама од вриједности у који је уврстила сугестије чланова Вијећа за тржиште капитала БиХ. Коначна верзија Закона о хартијама од вриједности не даје Дистрикту могућност оснивања берзе или струковних удружења, те тако нови закон не успоставља самостално тржиште капитала у Дистрикту. Очекује се да имплементација Закона о хартијама од вриједности Дистрикта почне крајем септембра ове године. Берзе у Сарајеву и Бањој Луци већ су ступиле у контакт са властима Дистрикта како би се договорили о успостављању сарадње и уврштавању дионица брчанских компанија на листе постојећих берзи у БиХ.

Пословање банкарског сектора у Федерацији БиХ у првом кварталу 2003. године

Пише: Љиљана Маријановић, координатор за банкарску супервизију

Основне карактеристике пословања банкарског сектора Федерације БиХ у првом кварталу 2003. године биле су наставак консолидације и стабилизација сектора. Због статусне промјене, спајања са другом банком, Агенција за банкарство Федерације БиХ је у првом кварталу ове године укинула три банкарске дозволе: Господарској банци д.д. Сарајево и ЛТ Комерцијалној банци д.д. Ливно које су спојене у ЛТ Господарску банку д.д. Сарајево, те Raiffeisen bank НРВ д.д. Мостар, која је припојена Raiffeisen банци д.д. БХ. У статусној промјени спајања издата је једна дозвола за оснивање и рад, ЛТ Господарској банци д.д. Сарајево. Привремену управу 31. марта 2003. године имале су три банке: Господарска банка д.д. Мостар, Херцеговачка банка д.д. Мостар и Уна банка д.д. Бихаћ. У Федерацији БиХ је 31. марта пословало 27 банака, што је за двије банке мање у односу на број крајем 2002. године. Од укупног броја, 21 банка је у приватном, а шест банака у државном власништву.

Капитал комерцијалних банака

Укупан капитал комерцијалних банака у Федерацији БиХ 31. марта износио је 761 милион КМ и већи је за 21 милион КМ или за три одсто у односу на стање крајем 2002. године. У структури укупног капитала, основни капитал учествује са 86, а допунски са 14 одсто. У односу на крај претходне године, ово учешће није измијењено. У структури дионичког капитала није било промјена у односу на структуру крајем 2002. године. Учешће приватног капитала у укупном капиталу било је 87, а државног 13 одсто. Страни приватни капитал у укупном дионичком капиталу учествује са 65, а домаћи приватни капитал са 22 одсто. У структури приватног капитала уочен је раст домаћег приватног капитала. Учешће домаћег приватног капитала је повећано за један одсто у односу на крај 2002. године. У укупном приватном капиталу домаћи приватни капитал учествује са 25, а страни приватни капитал са 75 одсто. Структура дионичког капитала види се у сљедећем прегледу:

у милионима КМ

	31.12.2001		31.12.2002.		31.03.2003.	
	Износ	Учешће	Износ	Учешће	Износ	Учешће
УКУПАН КАПИТАЛ	459	100 %	540	100 %	541	100 %
ДРЖАВНИ КАПИТАЛ	66	14%	69	13%	69	13%
ПРИВАТНИ КАПИТАЛ	393	86%	471	87%	472	87%
У томе:						
- страни капитал	290		360		352	
- домаћи капитал	103		111		120	

Активна банака

Билансна актива банака је 31. марта 2003. године достигла ниво од 4.691 милион КМ. У структури активе најзначајније је учешће кредита, 57 одсто. Новчана средства учествују са 33 одсто, фиксна актива са седам одсто, остала актива два одсто и хартије од вриједности са један одсто. У односу на структуру крајем 2002. године, учешће кредита је повећано за два одсто, у корист новчаних средстава. У структури новчаних средстава највеће учешће имају депозити на рачунима код депозитних институција у иностранству, 71 одсто. У односу на крај 2002. године ово учешће је повећано за седам одсто. На рачунима у иностранству крајем марта 2003. године банке су држале 1,1 милијарду КМ, што је за десет одсто више у односу на крај 2002. године.

Пасива банака

У односу на стање крајем 2002. године у структури пасиве није било промјена. Депозити су и даље најзначајнији и учествују са 77 одсто. Учешће капитала је 14 одсто. Посматрајући номиналне износе, видљиво је да су депозити повећани за два, а капитал за три одсто. Укупни депозити крајем марта 2003. године износили су 3.595 милиона КМ и већи су за два одсто у односу на стање депозита крајем 2002. године. У укупним депозитима најзначајније је учешће депозита грађана са 43 одсто, приватних предузећа и друштва са 16 одсто, владиних институција са 12 одсто, јавних предузећа са 13 одсто, банкарских институција са девет одсто и осталих депозита са седам одсто. У односу на крај 2002. године, учешће депозита грађана је повећано за један одсто. У валутној структури депозита уочен је нешто бржи раст депозита у КМ, за око три одсто, а депозити у иностранству повећани су за два одсто у односу на крај 2002. године. Депозити у иностранству и даље су знатно већи и у укупним депозитима учествују са 58 одсто. Краткорочни депозити чине 76, а дугорочни 24 одсто депозита. Штедња становништва је 31. марта 2003. године износила 1.487 милиона КМ и већа је за три одсто у односу на штедњу крајем 2002. године. У три банке сконцентрисано је 67 одсто штедње, а 89 одсто укупне штедње је у осам приватних банака. У укупној штедњи, она у иностранству учествује са 77 одсто, а у домаћој са 23 одсто. До 31. марта 2003. године Агенција за осигурање депозита БиХ примила је у чланство десет банака.

Кредити

Укупно усмјерени кредити у првом кварталу 2003. године износе 2.855 милиона КМ и већи су за шест одсто у односу на усмјерене кредити у 2002. години. У секторској структури кредита, 48 одсто чине кредити становништву, 40 одсто кредити приватним предузећима и друштвима, девет одсто јавним предузећима и три одсто осталом сектору. Кредити становништву су повећани за осам одсто у односу на 2002. годину, а приватним предузећима већи су за седам одсто. Настављен је тренд повећања дугорочних кредита. У укупним кредитима, дугорочни кредити учествују са 71 одсто.

Величина банака према активи	
-више од 500 милиона КМ	три банке
-од 300 до 500 милиона КМ	двје банке
-од 100 до 300 милиона КМ	шест банака
од 50 до 100 милиона КМ	осам банака
-мање од 50 милиона КМ	седам банака

Унаприједити рад на прикупљању и обради статистичких података

Одјељење за статистику Централне банке БиХ (ЦББиХ) организовало је 31. јула састанак са директорима и представницима главних јединица и филијала ЦББиХ током којег је дискутовано о даљим корацима и сарадњи на прикупљању и обради макроекономских статистичких података. Наиме, и поред добре сарадње главних јединица и филијала са комерцијалним банкама од којих се прикупљају подаци за монетарну и статистику платног биланса, указано је на потребу даљег унапређења прикупљања података, њихове квалитетније провере и увођења нових истраживања и методологија. Стални савјетник Међународног монетарног фонда (ММФ) за статистику **Noel Atcherley** говорио је о важним елементима прикупљања ових података за ЦББиХ, те о њиховом значају за домаће и међународне институције. Ријеч је о двије врсте података, оних који се прикупљају за монетарну статистику и оних који се прикупљају за статистику платног биланса. Макроекономска статистика

битна је за процјену комплетне макроекономске ситуације у земљи и

све веће важности за праћење напретка", казао је Atcherley. Статистика платног биланса захтијева податке из много више извора које је тешко прикупити и које често треба додатно проверити. Због тога је неопходно унаприједити прикупљање података, пажљивије их пратити и реаговати у случају одступања. Учесници састанка указали су на потешкоће на које наилазе у прикупљању ових података, које се односе, прије свега, на попуњавање образаца од стране комерцијалних банака. Најављен је и почетак анкете за прикупљања података о директним страним инвестицијама. План Одјељења за статистику је да, посредством главних јединица и филијала, побољша сарадњу са банкама, а најављени су и нови захтјеви за комерцијалне банке у погледу прикупљања статистичких података. Наглашен је напредак у дистрибуцији статистичких података који су, осим објављивања у међународној финансијској статистици, сада лакше доступни и широј јавности, на web страници ЦББиХ.

за формирање макроекономске политике влада. БиХ истовремено има и обавезу према ММФ-у и другим међународним институцијама да континуирано осигурава ову врсту података, који служе и за процјену програма ММФ. "У БиХ је тренутно присутан нагласак на економском развоју и реформама. Стога ће добра макроекономска статистика бити од

посредством главних јединица и филијала, побољша сарадњу са банкама, а најављени су и нови захтјеви за комерцијалне банке у погледу прикупљања статистичких података. Наглашен је напредак у дистрибуцији статистичких података који су, осим објављивања у међународној финансијској статистици, сада лакше доступни и широј јавности, на web страници ЦББиХ.

WORKSHOP У ЛОНДОНУ

Значај законске и организацијске структуре централне банке

Добра законска и оперативна структура води добром извршењу послова централне банке, оцјена је гувернера Централне банке БиХ (ЦББиХ) **Petera Nicholla**. Окружења у којима су основане и дјелују Reserve Bank Новог Зеланда и ЦББиХ су различита, али постоје значајне сличности у погледу законске и институционалне структуре према којима ове банке функционишу. Учествујући у раду workshора за гувернере централних банака који је одржан у Лондону, гувернер Nicholl је говорио о значају организацијске структуре у раду централних банака, повлачећи паралелу између Reserve Bank Новог Зеланда и ЦББиХ, утемељену на властитом искуству. Он је истакао разлике у економском, политичком и социјалном окружењу између двије земље, али и значај законског оквира и институционалне структуре за успјешно функционисање централних банака. У погледу структуре ЦББиХ, гувернер се, како је казао, користио искуствима стеченим на Новом Зеланду. Закон о ЦББиХ је јасан и добар и по многим карактеристикама, сличан

је оном на Новом Зеланду. Дobar закон је веома важан фактор који је омогућио ЦББиХ да буде успостављена успјешно и да дјелује ефикасно, рекао је гувернер. Потреба за специфичним и јасним законима, структурама и процесима вјероватно је већа у новооснованим или у земљама које пролазе кроз транзицију. Полазна тачка за оперативни оквир централне банке је закон који би, према мишљењу гувернера, требао имати неколико битних карактеристика: јасан циљ, давање јасне оперативне независности централној банци, одређивање улоге главних учесника и начина на који ће банка и/или гувернер бити одговорни. Правећи компарацију, гувернер је указао на циљеве Reserve Bank и ЦББиХ. Циљ новозеландске Reserve Bank био је успоставити стабилност цијена, што је регулисано законом, а босанскохерцеговачке ЦБ успоставити стабилан курс, што је такође, наведено у Закону о ЦББиХ. Специфични циљеви ових банака су различити. На Новом Зеланду циљ је био одржати ниску инфлацију, док је специфичан циљ ЦББиХ био успоставити аранжман

currency board. Сличност је, међутим, у томе што су циљеви обје банке били јасни, остварљиви и захтијевали су одговорност. Заједничко објема банкама је да су имале ограничења у операцијама, с том разликом да их је Reserve Bank Новог Зеланда сама одредила, а у БиХ су дефинисана законом. Међу тим ограничењима налази се и оно које подразумева да централна банка не може посуђивати новац банкама. Обје банке су независне, имају сличан систем унутрашњег одлучивања, планирања и надгледања, одговорност је изузетно јака, те је циљ јасан и могуће је лако надгледати његову реализацију. У случају новозеландске Reserve Bank, гувернер може бити смијењен уколико се не придржава задатог циља, што је случај и са члановима Управног одбора ЦББиХ уколико поткопавају аранжман currency board. Излагање на workshору у Лондону гувернер је завршио закључком према којем добра законска и оперативна структура води добром извршењу послова централних банака иако дјелују у сасвим различитим окружењима.

ГУВЕРНЕР NICHOLL ПОДРЖАВА ПОДУЗЕТЕ КОРАКЕ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ЗАКОНА О СТАТИСТИЦИ

Гувернер Централне банке БиХ (ЦББиХ) Peter Nicholl подржава објављивање огласа за попуњавање радних мјеста директора и заменика директора Агенције за статистику БиХ у Службеном гласнику БиХ од 25. јуна 2003. године. Именовани на ове позиције имаће кључну улогу у неопходном унапређењу бх. статистике, нарочито макроекономске статистике као што су статистички подаци о државним рачунима.

Гувернер Nicholl сматра да ће, након именовања директора и заменика директора Агенције за статистику БиХ, следећи корак у имплементацији Закона о статистици бити успостава статистичког вијећа. Ово вијеће ће руководити новим програмом за унапређење статистике у БиХ која би задовољила потребе државне владе и ентитетских влада, страних инвеститора, домаћих компанија и свих других корисника.

Гувернер такође подржава и пилот тест који ће, уз координацију државне Агенције за статистику, почети ове седмице, а представљаће основу за анкету о буџету домаћинства. Ова анкета, коју финансирају влада Италије и БиХ, имаће за резултат вриједне податке који ће унаприједити државне рачуне и статистику потрошачких цијена.

РЕЗУЛТАТИ НАКОН ПРВОГ МЈЕСЕЦА ПРИМЈЕНЕ НОВИХ ПРОПИСА О ОБАВЕЗНОЈ РЕЗЕРВИ

Први мјесец примјене нове одлуке о утврђивању и одржавању обавезних резерви и утврђивању накнаде на износ резерви које комерцијалне банке у БиХ држе код Централне банке БиХ (ЦББиХ), имао је за резултат, између осталог, повећање девизних резерви ЦББиХ од 118 милиона КМ. Тачније, 31. маја 2003. године, дан прије почетка примјене Одлуке, девизне резерве су износиле 2,146 милијарде КМ, а 30. јуна 2003. године, резерве су износиле 2,267 милијарде КМ. У складу са новим прописима о обавезним резервама, ЦББиХ комерцијалним банкама обрачунава накнаду на цјелокупан износ средстава која држе на рачуну резерви код ЦББиХ. То је разлог што банке на рачунима резерви држе веће износе средстава за испуњење обавезних резерви. Стога је реално очекивати да ће тренд раста девизних резерви ЦББиХ бити настављен. Одлука о утврђивању и одржавању обавезних резерви и утврђивању накнаде на износ резерве ступила је на снагу 1. јуна 2003. године и представља прву измјена прописа о обавезним резервама коју је ЦББиХ увела од почетка пословања 1997. године.

Током овог периода настављен је тренд благог али континуираног снижавања каматних стопа комерцијалних банака.

Просјечне каматне стопе на краткорочне кредите у мају 2003. године су износиле 11.20 одсто, док су каматне стопе на дугорочне кредите

износиле 10.42 одсто. Очекује се даља стабилизација банкарског сектора и наставак умјереног пада каматних стопа комерцијалних банака.

ПРИЗНАЊА ЦББИХ И ГУВЕРНЕРУ NICHOLLU

Финансијски магазин "Finance Central Europe" (FCE) из Лондона, Велика Британија, прогласио је Централну банку Босне и Херцеговине (ЦББиХ) најбољом централном банком у региону југоисточне Европе за 2003. годину, а њеног гувернера Petera Nicholla за гувернера године у југоисточној Европи за 2003. годину.

Укупни резултати рангирања биће објављени у посебно припремљеном броју овог магазина који ће бити публикован у октобру ове године. Осим избора најбоље централне банке и најбољег гувернера, магазин ће објавити ранг-листу од стотину најбољих комерцијалних банака у региону које ће бити рангиране према активи, укупном капиталу, нето профиту, приносу на активу и приносу на дионички капитал. Магазин ће, такође, објавити појединачну ранг-листу најбољих банака за сваку од десет земаља које су укључене у рангирање, а то су: Албанија, Босна и Херцеговина, Бугарска, Хрватска, Грчка, Македонија, Румунија, Србија и Црна Гора, Словенија и Турска.

Рангирање су направили аналитичари магазина "Finance Central Europe" који су се претежно користили референцама из консултантских агенција и ревизорских кућа.

ЦББиХ добија библиотеку

Узгради Централне банке БиХ (ЦББиХ) у Сарајеву у току је формирање библиотеке чију ће литературу ускоро моћи користити сви запослени у ЦББиХ. Осим публикација које објављује ЦББиХ, фонд библиотеке садржаваће и литературу других централних/народних банака, Међународног монетарног фонда, Свјетске банке, Европске банке за обнову и развој, Банке за међународна поравнања, статистичких завода и агенција и других домаћих и

међународних институција, те часописе и привредне публикације.

је. Библиотека већ посједује мањи број публикација и стручне

литературе. Како би овај фонд био богатији и на располагању свима у ЦББиХ, Служба за публикације, библиотеку и административне послове позива све службенике Банке да уступе библиотеци публикације које посједују. Службеници се, такође, позивају да приликом одласка на семинаре и остала стручна усавшавања прибаве публикације које би ставили на располагање библиотеци. На тај начин би омогућили да се том литературом користе и остали службеници.

ВИЈЕСТИ ИЗ ГЛАВНИХ ЈЕДИНИЦА И ФИЛИЈАЛА

ГЈ МОСТАР

Представници Централне банке БиХ (ЦББиХ) и Господарске/Привредне коморе Федерације БиХ потписали су 14. јула Уговор о купопродаји пословног простора у Загребачкој улици у Мостару. Ријеч је о објекту Господарске/Привредне коморе Федерације БиХ који је на тендеру изабран за најповољнијег понуђача за нове просторије Главне јединице (ГЈ) Мостар. У другом кварталу 2003. године повећана је потражња комерцијалних банака за кованицама КМ, посебно за апоенима од једне КМ. Отварањем љетње сезоне и са почетком кориштења годишњих одмора, појачана је размјена КМ са Сплитском банком дд Сплит.

ГЈ САРАЈЕВО

У јулу је почела примјена Упутстава о трезорском пословању, измијењених на основу приједлога радне групе на нивоу ЦББиХ, у чијем раду је учествовао и представник ГЈ Сарајево. Најзначајнија измјена односи се на процес прераде новца у трезорима, тако да ће убудуће новоодштампани новац који улази у трезоре, бити бројан у укупном износу, уколико на њему нису стављене ознаке ЦББиХ. Наведена измјена утицаће на повећање обима посла у трезору ГЈ Сарајево с обзиром на велики број трансакција које се односе на

готовинске исплате.

ГБРС БАЊА ЛУКА

На основу одлуке Уреда високог представника (ОХР) у БиХ и налога Агенције за банкарство Републике Српске (РС), отворени су рачуни посебних резерви пословних банака и на њих пребачена блокирана средства клијената. Укупан износ блокираних средстава је 49.024,95 КМ. Студентица међународне економије и менаџмента Универзитета "Luigi Vossioni" у Милану, Италија, **Сања Јовановић** обављала је од 1. до 31. јула феријалну праксу у Главној банци Републике Српске Централне банке БиХ (ГБРСЦББиХ) у Бањој Луци под менторским надзором координатора Службе за процјену тржишта **Славице Ињац**.

ФИЛИЈАЛА ПАЛЕ

Након неколико узастопних периода у којима није испунила обавезну резерву, Привредна банка АД Српско Сарајево банка је од 11. до 20. јула успјела испунити обавезну резерву, те јој је деблокиран рачун резерви. Филијала ГБРСЦББиХ Пале преселила је 14. јула у други простор у улици Милана Симовића 14, на Палама. Овај простор је адекватнији за рад Филијале у односу на раније кориштени који се налазио

у Хотелу "Коран" на Корану. У току јула, Филијала Пале је обављала послове продаје и куповине КМ и вршила процјене тржишта за комерцијалне банке које води Филијала. Просјечан број дневне продаје КМ опао је за 18 одсто у односу на претходне мјесеце, док је просјечан број куповине КМ повећан за 39 одсто.

ФИЛИЈАЛА БРЧКО

До 25. јула број трансакција КМ је био на нивоу претходног мјесеца са већим индексом вриједности. Исти је случај и са трансакцијама евра. Руководилац Филијале ЦББиХ Брчко **Мирзета Арнаутовић** присуствовала је 8. јула састанку Вијећа за тржиште капитала у Сарајеву, којим је предсједавао гувернер ЦББиХ **Peter Nicholl**. Такође је 16. јула присуствовала презентацији усвојеног Закона о спречавању прања новца која је одржана у Брчко Дистрикту БиХ. Службеница Филијале **Алмира Жилић** присуствовала је састанку о унапређивању рада на прикупљању и обради статистичких података који је 31. јула одржан у Централном уреду ЦББиХ. Координатор за трезорске послове у филијали **Јасминка Бурић** присуствовала је састанку трезора. Током мјесеца, обављани су редовни послови статистике, рачуноводства, уноса података у Преглед банака у Брчко Дистрикту БиХ и други послови.

Ћина Батинић библиотекар у Служби за публикације, библиотеку и административне послове

На радно мјесто библиотекара у Служби за публикације, библиотеку и административне послове у радни однос на одређено вријеме у трајању од годину дана, 25. јула 2003. године примљена је **Ћина Батинић**. Од 1. јула 2003. године извршен је распоред три службеника. **Азра Ајановић** је са радног мјеста телефонисте у Одјељењу за заједничке послове распоређена на радно мјесто административног помоћника у Служби за публикације, библиотеку и административне послове. Са радног мјеста рецепционара у Служби за рачуноводство, опште и административне послове Главне банке Републике Српске ЦББиХ (ГБРСЦББиХ) у Баној Луци на радно мјесто ликвидатора у Служби за трезорске послове ГБРСЦББиХ распоређена је **Славица Шврака**. **Марија Мирковић** је са радног мјеста ликвидатора у Служби за трезорске послове

Ћина Батинић

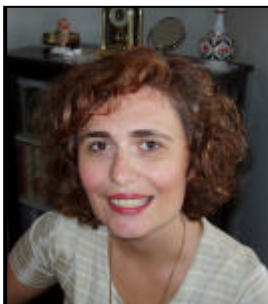
ГБРСЦББиХ распоређена на радно мјесто рецепционара у Служби за рачуноводство, опште и административне послове Главне банке. У ЦББиХ тренутно су запослена 264 службеника, од којих је 260 у радном односу на неодређено, а четири службеника у радном односу на одређено вријеме. Од укупног броја службеника на неодређено вријеме, један службеник-приправник је на неплаћеном одсуству. Током јуна и јула 2003. године Служба за кадровске послове прибавила је регистарске бројеве обвезника уплате доприноса за Централни уред код надлежних завода за пензијско и инвалидско осигурање. Прибављањем и пријављивањем на нове, службеници Централног уреда одјављени су са старих бројева обвезника уплате доприноса. Како би овај посао био обављен у складу са прописима, претходно су прикупљени докази о мјесту

боравка службеника. Служба за кадровске послове подсећа све службенике који промијене мјесто боравка, да су дужни извршити ту промјену у личним картама. Фотокопију личне карте и доказ о мјесту боравка треба да доставе Служби за кадровске послове како би их пријавила на осигурање и Одјељењу за рачуноводство и финансије, ради правилног усмјеравања пореза и доприноса. Здравствене књижице службеника Централног уреда који имају мјесто боравка у РС скоро су у потпуности пререгистроване, а у току је пререгистрација и/или замјена здравствених књижица службеника Централног уреда који имају мјесто боравка у Федерацији БиХ. Након тога биће замијењене старе здравствене књижице оним службеницима Главне јединице Сарајево који не посједују здравствене књижице штампане у складу са новопрописаним изгледом. Рок за замјену старих здравствених књижица у Федерацији БиХ је крај 2003. године.

ЕДУКАЦИЈА

Статистика платног биланса, управљање владиним дугом, финансијски обрачун и односи с јавношћу

Економиста II у Служби за статистику платног биланса **Сузана Козиновић** присуствовала је семинару о статистици платног биланса. Семинар је одржан од 14. јула до 1. августа у Бечу, а организатор је био Међународни монетарни фонд. Координатор Одјељења за односе са међународним финансијским институцијама **Емира Мекић** боравила је од 14. до 16. јула у Лондону да би присуствовала семинару под називом "Управљање владиним дугом".

Емира Мекић

Семинар је организовала Банка Енглеске. У организацији нјемачке Бундесбанке, у Франкфурту је од 7. до 11. јула одржан семинар под називом "Односи са јавношћу у Бундесбанци и Европској централној банци" а присуствовала му је координатор Службе за односе са јавношћу **Зијада Куловић**. Рачуновођа жиро рачуна и ликвидатор благајне у Служби за финансијско-рачуноводствене послове **Енида Шовшић** и координатор Службе за рачуноводствено

извјештавање и контролу **Мухамед**

Енида Шовшић

Мухамед Капо

Капо присуствовали су семинару чија је тема била "Полугодишњи финансијски обрачун". Семинар је организовао Финансијско-економски биро, а одржан је у Неуму.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Мјесечни биланс стања (привремени) од 30. јуна 2003.
Објашњења

Мјесечни биланс стања се издаје да би се обезбиједиле информације о раду Централне банке Босне и Херцеговине према правилу currency boarda и да би се понудиле посебне информације које захтијева Закон о Централној банци Босне и Херцеговине.

Неке посебне карактеристике биланса стања од 30. јуна су:

На дан 30. јуна Банка је задовољила обавезе правила currency boarda како то наводи члан 31. Закона. Стање нето стране активе превазилази њену монетарну пасиву у конвертибилним маркама (KM) за 143.097.206 KM. Ово је приказано у ставки нето девизна актива минус монетарна пасива.

Девизна актива је сачињена углавном од депозита који се држе код ино-банака.

Биланс стања такође приказује композицију држања валута тако што их диференцира у ЕУР и остале валуте.

Банчини девизни депозити доносе приход од камата за Банку.

Монетарна пасива је у највећем обиму представљала обавезу Банке за KM новац у оптицају (1.709.814.157 KM) и резервне депозите резидентних банака (383.250.517 KM).

Капитал и резерве одражавају почетни капитал и резерве, дионице и акумулиране добити Банке од почетка њеног рада 11. августа 1997.

Као депозитар за чланство Босне и Херцеговине у ММФ-у, Банка исказује у билансу стања ММФ-ове рачуне 1 и 2 као страну пасиву, и чува хартије од вриједности Владе Босне и Херцеговине везане за чланство. Истовремено дјелујући и као фискални агент у име Владе у њеним односима са ММФ-ом, Банка евидентира средства и обавезе Владе везане за чланство на повјерљачким рачунима одвојеним од биланса стања.

Консолидацијом свих рачуна везаним за чланство Босне и Херцеговине у ММФ-у израчунава се обавеза као нето чланска позиција од 254.181.445 KM.

Банка такође води одређене рачуне страних валута у смислу споразума између Владе Босне и Херцеговине и страних влада и финансијских организација, као и девизне рачуне државних институција и агенција за које Банка дјелује као агент. Како ови рачуни нису нити актива нити пасива ЦБ БиХ, они нису укључени у горе наведени биланс стања. Укупни износ средстава која се држе на овим рачунима је био 273.383.070 KM.

Даљи упити који се тичу Мјесечног биланса стања могу се упутити Одјељењу за рачуноводство и финансије у Сарајеву на тел. (33) 27 81 19, факс (33) 27 82 94. Представници медија могу се обратити Служби за односе с јавношћу на тел. (33) 27 81 23, факс (33) 27 82 96.

Централна банка Босне и Херцеговине је независна монетарна институција БиХ и нема никаквих организацијских веза са било којом пословном банком.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Мјесечни биланс стања (привремени) од 30. јуна 2003.
(износи у KM еквивалентима)

АКТИВА		Укупан износ	ЕУР	Остале валуте
1	Девизна актива	2.267.192.615	2.256.929.411	10.263.204
1.1	Готовина	25.897.083	25.868.263	28.820
1.2	Краткорочни депозити	2.232.146.296	2.231.061.148	1.085.148
1.3	СДР у ММФ-у	9.149.236	0	9.149.236
2	Остала актива	65.309.375		
УКУПНА АКТИВА (1 + 2)		2.332.501.990		

ПАСИВА		Укупан износ
3	Монетарна пасива	2.123.036.357
3.1	Валута у оптицају	1.709.814.157
3.2	Кредитни биланс резидентних банака	383.250.517
3.3	Кредитни биланс осталих резидената	29.971.683
4	Обавезе према нерезидентима	1.059.052
5	Остала пасива	9.501.480
6	Капитал и резерве	198.905.101
УКУПНА ПАСИВА (3+4+5+6)		2.332.501.990

Нето девизна актива минус монетарна пасива (1 - 3 - 4)	143.097.206
---	--------------------

Јасмина Халилбеговић
Главни контролор

P. W. Nicholl
Гувернер
Сарајево (датум) 24.07.2003.